

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Haymo-//nis Episcopi Hal-//berstattensis, De Varietate//
librorum, siue de Amore cœlestis// patriæ libri. III. ...**

Haimo <Halberstadensis>

Coloniae, 1531

VD16 H 231

LVI Quid inter se differant actiua & co[n]templatiua vita.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29814

LIBER SECVNDVS.

Eo aciem mentis indefinenter intendat, quo peruenire desiderat. Beatitudinē vitæ futuræ ante oculos animi sui proponat & diligat. Nec metuat aliqd tēporale nec cupiat, ne aut metus amittendę rei tēporalis, aut cupiditas acquirendę rei intentionē mētis eius emolliat. Non eū blanda corrūpant, nec aduersa cōcutiant, non inflet opinio secunda, nec sinistra deiiciat, nec falsa vituperatio siue laudatio aut augeat gaudia ei⁹ aut minuat. Nō gaudeat de tēporalibus omnino neclugeat, iter læta ac tristia inuictus vñ faciē animi cōstantissime obtineat, nec pectori eius stabilē firmitatē quicquid promittit mūdus aut minatur excutiat, sed idem semp ac sibi similis perseuerās mundi huius dāna simul ac lucra non sentiat. Et cū hæc atq; his similia contēplatiuę vitę desiderio affectus impleuerit, nec se hic iam ex omni parte perfectum sed perficiendum in illa beata vita quæ futura est immobiliter credat, atq; ad se, vbi dei substantiam reuelata facie videre possit, extendat.

Quid inter se differant actiua ⁊ contemplatiua vita. Cap. LVI.

Actiua vita eñ cum corpore deficit, quis eñ in æterna patria panē esuriēti porrigat, vbi nemo esurit? quis potum tribuat sitienti, vbi nemo sitit? quis mortuū sepeliat, vbi nemo morit? Cum præsentī ergo vita aufertur actiua. Cōtemplatiua autē hic incipit, vt in cęlesti patria perficiat. Quia amoris ignis qui hic ardere incipit, cum ipsum quem amat viderit, in amore amplius ignescit. Comtēpla-

HAY. DE VARIET. LIB.

tiua ergo vita minime aufertur, quia subtracta præ-
 sentis seculi luce perficitur. Actiua vita laboriosa de-
 sudat in certamine, contēplatiua verō pacatis vitio-
 rū tumultibus, opta in Christo quiete perfruit. Ad
 actiuā vitam pertinet inter humana proficere, & re-
 belles corporis motus ratiōis impio temperare. Ad
 contēplatiuā supra humano desiderio perfectionis
 ascēdere, & indefinenter augendis virtutib⁹ incuba-
 re. Habet actiua perfectū, cōtemplatiua fastigiū, hæc
 facit hominē sanctū, illa perfectum. Huius vitæ est
 nulli prorsus iniurias irrogare, illi irrogatas æquani-
 miter sustinere. Imò vt propi⁹ dicā, executor actiuæ
 studet in se peccantē dimittere, cōtemplatiuæ vero
 sectator offensis quib⁹ pulsatur nec oīno cōcutitur,
 ignorare magis paratus q̄ donare. Iste iram patien-
 tiæ virtute cōpescit, immoderatis cupiditatibus par-
 simoniæ frenū imponit. Tangitur desiderijs carnali-
 bus nec cōsentit, pulsatur mundi huius curiositate nec
 rapitur, quatitur diabolica impugnatione nec vincit,
 & deo suo deuota mente subiectus, non atteritur
 diuersis tentationibus, sed probatur. Ille oēs afflictio-
 nes quibus vita mortaliū variatur sanctis virtutib⁹
 vincit. Cupiditatū ac perturbationū omniū liber be-
 ata quiete perfruitur, & illecebris ac voluptatibus fa-
 ctus expedita mente superior, ineffabili gaudio diui-
 næ cōtemplatiōis efficitur. Iste suscipiendo peregrī-
 nū, vestiendo nudū, gubernādo subiectū, redimēdo
 captiuū, tuēdo violentē oppressum, iugit̄ se ab om̄ib⁹
 iniquitatibus suis emaculat, & vitā suā bonorū opera
 fructibus ditat. Ille facultatibus suis in vsus paupe-

LIBER SECVNDVS.

rū distributis semel expoliavit se mūdo & admouit se totis virib⁹ cælo. Res mūdi mūdo, piccit, & seipm Chro deuota mente restituit. A quo immortales diuitias sibi donari orat vt pauper, protegi se quotidie postulat vt infirm⁹, imortalitatis indumento vestiri cupit vt nudus. Defendi se ab impugnatione inuisibiliū hostiū supplicat vt fragilitate carnis opp⁹ssus, & celestē sibi donari patriā desiderat vt pregrin⁹. Actiua vita habet sollicitū cursum, contēplatiua gaudiū sempiternū. In hac acquiritur regimē, in illa percipit. Hęc facit pulsare bonorū operū, velut quibusdā manib⁹, ianuā, illa vocat cōsummatos in patriā. In hac cōtemnitur mundus, in illa videbitur de⁹. Et vt multa prætereā quæ cōmemorare non valeo, in hac vita qui immundis spiritibus extiterint fortiores, in illa contēplatiua vita quæ summæ beata est, remunerante dño fiunt angelis sanctis æquales atq; in æternum cum illis regnabūt in illa supna ciuitate felices.

De cōpunctione cordis. Cap. LVII.

Compunctio cordis est humilitas mentis cum lachrymis exoriens de recordatione pcti & timore iudicij. Illa est cōuersis perfectior cōpunctionis affectio, q̄ a se desideriorū affectus repellit & intentionē suā toto mentis studio in dei cōtemplationē defigit. Hęc em̄ est homini baptizato vera cōpunctio cordis, magna agere & humilia loqui, iuste agere & super pctōres timere ac tremere. Sicut enim ignis omne animę vitiū perurit & adimit, ita cōpunctio cordis quāta cunq; repererit mala absterret vni